

تأثیر ترانس چالکون بر فعالیت آنزیم آلفا آمیلاز، میزان قند خون و لیپیدها در رتهای دیابتی و غیر دیابتی

چکیده:

مقدمه و هدف: آلفا آمیلاز مهمترین آنزیم تجزیه کننده نشاسته است. با مهار آلفا آمیلاز می توان از تجزیه و جذب مواد نشاسته ای در روده جلوگیری و میزان قند خون را کنترل نمود. هدف از این مطالعه بررسی تأثیر ترانس چالکون بر فعالیت آنزیم آلفا آمیلاز، میزان قند خون و لیپیدها در رتهای دیابتی و غیر دیابتی بود.

مواد و روش ها: این مطالعه تجربی در سال ۱۳۸۸ در دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شد. تعداد ۶۰ سررت به طور تصادفی به ۱۰ گروه مساوی به عنوان کنترل غیر دیابتی، کنترل دیابتی و چهار گروه آزمایش غیر دیابتی و چهار گروه آزمایش دیابتی تقسیم شدند. رتهای دو گروه کنترل، روغن دانه انگور دریافت نمودند و به رتهای گروه آزمایش مقادیر ۲، ۸ و ۲۲ میلی گرم بر کیلوگرم وزن بدن چالکون به صورت گواژ در یک دوره ۲۴ روزه خورانده شد. به صورت یک روز در میان قند خون و در روزهای صفر، ۱۲ و ۲۴ میزان انسولین و در پایان دوره لیپوپروتئین ها و فعالیت آلفا آمیلاز اندازه گیری شد. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون های آماری آنالیز واریانس یک طرفه و تست توکی تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: چالکون در گروه رتهای سالم و دیابتی به طور متوسط ۲۵/۲ درصد قند خون را کاهش داد. این دارو موجب کاهش میزان انسولین سرمی گردید. چالکون در رتهای سالم و دیابتی به طور متوسط فعالیت آلفا آمیلاز را به میزان ۳۴/۹ درصد کاهش داد. به دنبال آشفتگی در متابولیسم لیپیدها ناشی از دیابت، این دارو موجب بهبود متابولیسم لیپوپروتئین ها گردید و میزان آب، غذای مصرفی و حجم ادرار را کاهش داد.

نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که احتمال دارد ترانس چالکون با مهار آلفا آمیلاز باعث کاهش قند خون و کاهش وزن شود. همچنین بهبود متابولیسم لیپوپروتئین ها ممکن است به واسطه اثر مهاری این دارو بر آنزیم های هیدروکسی متیل گلوتاریل کوا آرد و دکتر از

محمود نجفیان*

آزاده ابراهیم حبیبی**

پریچهر یغمائی***

کاظم پریور****

باقر لاریجانی*****

* دکترا بیوشیمی، استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم، گروه بیولوژی

** دکترا بیوشیمی، استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران، مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم

*** دکترا فیزیولوژی، دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، دانشکده علوم پایه، گروه بیولوژی

**** دکترا زیست جانوری، استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، دانشکده علوم پایه، گروه بیولوژی

***** فوق تخصص غدد و متابولیسم، استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران، مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم

تاریخ وصول: ۱۳۸۹/۸/۲۵

تاریخ پذیرش: ۱۳۸۹/۹/۳۰

مؤلف مسئول: محمود نجفیان

پست الکترونیک: mn.najafian@yahoo.com

واژه های کلیدی: آلفا آمیلاز، قند خون، لیپوپروتئین، انسولین

مقدمه

مدل حیوانات دیابتی به عنوان داروی ضد هایپرگلیسمیا و هایپرلیپیدمیا شناخته شده‌اند(۸-۱۰). ترانس چالکون به عنوان یک پیش سازستن فلاؤونوئیدها در گیاهان به شمار می‌رود و به عنوان یک ساختار فلاؤونوئیدی ساده در نظر گرفته می‌شود(۱۱ و ۱۲). پلیمر متیل هیدروکسی چالکون استخراج شده از دارچین میزان برداشت گلوکز از خون را افزایش می‌دهد. همچنان موجب تحریک سنتز گلیکوژن و فسفولیاسیون رسپتورانسولین در سلول‌های بافت چربی می‌شود، بنابراین پلیمرمتیل هیدروکسی چالکون رفتاری مثل انسولین تقليد می‌کند(۱۳-۱۷). هدف از این مطالعه بررسی تأثیر ترانس چالکون بر فعالیت آنزیم آلفا آمیلاز، میزان قند خون و لیپیدها در رت‌های دیابتی و غیر دیابتی بود.

مواد و روش‌ها

در این مطالعه تجربی که در سال ۱۳۸۸ در دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شد، تعداد ۶۰ سر برت نر از نژاد ویستار با سن ۲/۵ ماه و با میانگین وزنی ۲۰۰ ± ۱۵ گرم انتخاب شدند.

پروتکل این تحقیق بر اساس قوانین بین‌المللی در مورد حیوانات آزمایشگاهی انجام گردید و در کمیته اخلاق دانشگاه به تصویب رسید.

هر ۶ سر برت در یک قفس به عنوان یک گروه جای داده شدند. حیوانات در دمای بین ۲۴-۲۲ درجه سانتی‌گراد و در شرایط ۱۲ ساعت تاریکی و ۱۲ ساعت روشنایی نگهداری شده و با غذای استاندارد

در مسایل و مشکلات دیابت و کنترل هایپرگلیسمیایی که بعد از صرف غذا ایجاد می‌شود، توجه زیادی به آنزیم‌های مسئول هیدرولیز کربوهیدرات‌ها معطوف شده است که با مهار این آنزیم‌ها و کاهش هضم و جذب کربوهیدرات‌ها، می‌توان میزان قند خون بعد از غذا را کنترل نمود. در این زمینه به دو آنزیم اصلی مسئول هیدرولیز کربوهیدرات‌ها یعنی آلفا گلیکوزیداز و آلفا‌آمیلاز توجه زیادی شده است(۱). آلفا‌آمیلاز در تمام انواع موجودات وجود دارد. این آنزیم در بزاق و پانکراس انسان وجود دارد. آلفا‌آمیلاز یکی از هیدرولازها است و پیوند گلیکوزیدی موجود در نشاسته و پلیمرهای مشابه آن را می‌شکند(۲ و ۳).

ترکیباتی که به عنوان مهارکننده آلفا‌آمیلاز مطالعه شده‌اند به سه دسته کلی؛ ترکیب‌های پروتئینی، شبه قندی و پلی فنولی تقسیم می‌شوند(۴). در سال‌های اخیر اثر مهارکننگی ملکول‌های کوچک بر روی آنزیم آلفا‌آمیلاز بررسی شده است. در این راستا اثر مهارکننگی فلاؤونوئیدها بر آنزیم آلفا‌آمیلاز نیز مطالعه شده است(۵ و ۶). فلاؤونوئیدها از ترکیب‌های پلی فنولی طبیعی هستند و به طور گسترده در گیاهان وجود دارند. فلاؤونوئیدها تأثیرات سودمند زیادی از جمله اثرات ضدآترواسکلرون، ضد حساسیت و التهاب، ضد سرطان، ضد ترومبوز، استئوپورزیز و همچنان خاصیت ضد ویروسی دارند(۷). گیاهانی که غنی از فلاؤونوئیدها هستند، در

خون گرفته شد. میزان کلسترول، تری‌گلیسرید،
VLDL، لیپوپروتئن با دانسیته پایین و لیپوپروتئن
با دانسیته بالا با استفاده از کیت‌های استاندارد
اندازه‌گیری شدند.
داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از
نرم‌افزار SPSS^(۱) و آزمون‌های آماری آنالیز
واریانس یک طرفه^(۲) و تست توکی^(۳) تجزیه و تحلیل
شدند.

یافته‌ها

بر اساس نتایج به دست آمده چالکون در
رت‌های دیابتی و غیر دیابتی در دوز‌های ۱۶، ۸ و ۲۲
میلی‌گرم بر کیلوگرم باعث کاهش یکسانی در فعالیت
آلفا آمیلان شد، که این کاهش نسبت به گروه‌های
کنترل و گروه دریافت کننده دوز ۲ میلی‌گرم معنی‌دار
بود ($P < 0.05$) (نمودار ۱).

نتایج نشان داد که میزان قند خون در گروه
کنترل غیردیابتی و گروه کنترل دیابتی در طول دوره
آزمایش تقریباً ثابت بود و تغییرات زیادی نداشت. این
میزان به ترتیب به میزان $\frac{1}{3} - \frac{1}{7} - \frac{8}{10} - \frac{14}{10}$ میلی‌گرم
درصد و $\frac{6}{6} - \frac{11}{11} - \frac{41}{41}$ میلی‌گرم درصد بود. در همه
گروه‌ها با دادن چالکون میزان قند خون نسبت به روز
صفراً کاهش داشت و این کاهش در همه گروه‌ها تقریباً
تا روز ۶ سریع بود. از آن به بعد تا روز ۲۴ میزان

جوندگان و آب قطره‌ای تغذیه شدند و در خوردن آب
و غذا آزاد بودند.

حیوانات به صورت تصادفی به ۱۰ گروه
مساوی تقسیم شدند؛ گروه‌های کنترل غیردیابتی
و دیابتی که روغن دانه انگور دریافت کردند، چهار
گروه آزمایش غیر دیابتی دریافت کننده چالکون که
به ترتیب ۲، ۸، ۱۶ و ۳۲ میلی‌گرم بر کیلوگرم وزن
بدن چالکون به صورت محلول در روغن دانه انگور
دریافت کردند و چهار گروه آزمایش دیابتی دریافت
کننده چالکون که به ترتیب مقادیر ۲، ۸، ۱۶ و ۳۲
میلی‌گرم بر کیلوگرم وزن بدн چالکون به صورت
 محلول در روغن دانه انگور دریافت کردند.

جهت القاء دیابت در رت‌ها، میزان ۷۰ میلی‌گرم
بر کیلوگرم وزن بدن آنها، استرپتوزوتوسین به
صورت محلول در بافر سیترات در حجم ۵/۰ میلی‌لیتر
به صورت داخل صفاقی تزریق شد. بعد از ۲ روز
جهت اطمینان از دیابتی شدن رت‌ها، خون‌گیری به
عمل آمد و میزان قند خون آنها اندازه‌گیری شد و به
صورت یک روز در میان تا ۲۴ روز حدود ساعت ۹
صبح از ناحیه دم حیوانات خون‌گیری و میزان
قدخون اندازه‌گیری شد. غذای مصرفی، حجم آب
مصرفی و حجم ادرار ۲۴ ساعت در تمام گروه‌ها
روزانه با قفس متابولیک اندازه‌گیری شد. میزان
انسولین در روزهای ۰، ۱۲ و ۲۴ با الیزا اندازه‌گیری
شد. در پایان دوره پس از ۲۴ روز حیوانات وزن شده
و سپس در یک دسیکاتور با اتر بیهوش و از قلب آنها

1-Statistical Package for Social Sciences
2-One Way Analysis of Variance
3-Tukey

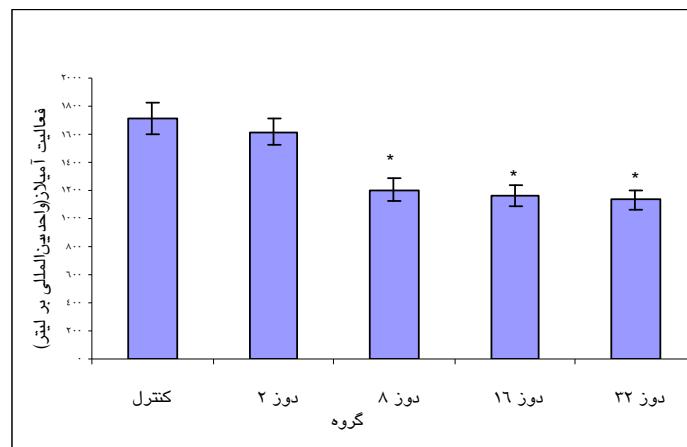
گروه‌های آزمایش دیابتی بعد از دریافت چالکون سطح سرمی لپیدها بهبود یافت، اما باید اشاره کرد که دوزهای مختلف به کار رفته چالکون در گروه رت‌های غیر دیابتی، تأثیری بر آن نداشت.

جدول ۲ میزان آب و غذای مصرفی، وزن رت‌ها و حجم ادرار را نشان می‌دهد. آب مصرفی و حجم ادرار در گروه کنترل دیابتی نسبت به گروه کنترل غیر دیابتی به طور معنی‌داری افزایش داشت ($p < 0.05$). در گروه رت‌های دیابتی با دریافت چالکون میزان آب مصرفی و حجم ادرار روزانه کاهش داشت. در گروه رت‌های غیر دیابتی به لحاظ آب مصرفی و حجم ادرار بین گروه‌های آزمایش و گروه کنترل تفاوت معنی‌داری وجود نداشت ($p > 0.05$). میزان غذای مصرفی در گروه کنترل دیابتی نسبت به گروه کنترل غیر دیابتی به طور معنی‌داری افزایش و در گروه رت‌های دیابتی و غیردیابتی با دریافت چالکون میزان غذای مصرفی روزانه کاهش داشت. در گروه رت‌های دیابتی و غیر دیابتی میزان غذای مصرفی روزانه در دوزهای ۱۶.۸ و ۳۲ میلی‌گرم تقریباً یکسان بود. وزن رت‌ها در گروه کنترل دیابتی در مقایسه با گروه کنترل غیر دیابتی به طور معنی‌داری کاهش داشت ($p < 0.05$). در گروه‌های دیابتی و غیر دیابتی با اعمال چالکون و مهار آلفا آمیلاز و عدم جذب کربوهیدرات‌ها، رت‌ها با کاهش وزن همراه بودند.

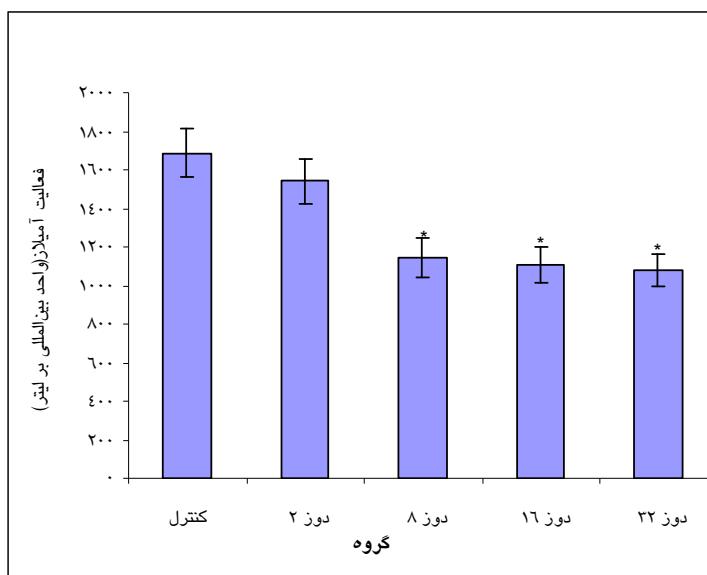
کاهش خیلی ملایم و کم بود. در گروه‌های دیابتی و سالم دریافت کننده دوزهای ۱۶ و ۳۲ میلی‌گرم بر کیلوگرم چالکون، میزان قند خون تفاوت معنی‌داری نداشت ($p > 0.05$).

بر اساس نتایج به دست آمده سطح سرمی انسولین در رت‌های دیابتی در مقایسه با رت‌های غیر دیابتی به طور معنی‌داری کاهش داشت ($p < 0.05$). در گروه‌های کنترل دیابتی و غیر دیابتی در طول دوره آزمایش سطح سرمی انسولین تقریباً ثابت بود، اما در گروه‌های دیابتی و غیر دیابتی که چالکون دریافت می‌کردند، در وسط دوره (روز ۱۲) سطح سرمی انسولین آنها به طور معنی‌داری کاهش داشت ($p < 0.05$). در گروه‌های دیابتی و غیر دیابتی این کاهش تا گروه دریافت کننده ادامه داشت، اما بین دوزهای ۱۶ و ۳۲ میلی‌گرم چالکون تفاوت معنی‌داری وجود نداشت ($p > 0.05$).

نتایج مربوط به مقایسه لپیدها و لیپوپروتئین‌های سرمی در گروه‌های مختلف در جدول ۱ نشان داده شده است. بر اساس این نتایج در گروه کنترل دیابتی در مقایسه با گروه کنترل غیر دیابتی سطح سرمی کلسترول به میزان ۴۷ درصد، تری گلیسرید به میزان ۸۸ درصد، VLDL-C به میزان ۸۸ درصد ولیپو پروتئین با دانسیته پایین به میزان ۸۵ درصد افزایش داشتند، اما لیپوپروتئین با دانسیته بالا به میزان ۴۸ درصد کاهش نشان داد. در گروه‌های آزمایش دیابتی و غیر دیابتی، به خصوص در

الف - رت‌های دیابتی

ب - رت‌های غیر دیابتی

نمودار ۱: مقایسه فعالیت آلفا آمیلان در گروه رت‌های دیابتی و غیر دیابتی دریافت کننده دوزهای مختلف چالکون

* تفاوت معنی‌دار با گروه کنترل و گروه دریافت کننده دوز ۲ میلی‌گرم ($p < 0.05$)

جدول ۱: مقایسه میزان لیپیدهای سرمی (میلی‌گرم در صد) در گروه رت‌های دیابتی و غیر دیابتی دریافت کننده دوزهای مختلف چالکون

متغیر	گروه	کنترل	دوز ۸	دوز ۱۶	دوز ۳۲
کاسترول	دیابتی	۱۲۵/۵±۱۷/۲	۹۵/۵±۱۵/۱*	۹۲/۲±۱۷/۲*	۹۵/۱±۱۵/۶*
تری‌گلیسرید	دیابتی	۱۱۹/۶±۱۸/۹	۷۶/۸±۱۰/۷*	۷۸/۲±۱۲/۶*	۷۵/۵±۱۴/۴*
VLDL-C	دیابتی	۲۳/۹±۳/۸	۱۷/۹±۲/۸	۱۵/۶±۲/۵	۱۵/۱±۶/۹*
LDL-C	دیابتی	۴۱/۶±۹/۲	۲۷/۸±۴/۶*	۲۵/۶±۵/۰	۲۵/۵±۵/۷*
HDL-C	دیابتی	۲۲/۵±۴/۶	۱۷/۱±۲/۲*	۱۷/۲±۴/۳	۱۷/۵±۴/۵
غیردیابتی	دیابتی	۱۲/۷±۱/۷	۱۰/۰±۱/۵	۱۰/۱±۱/۱	۱۰/۴±۱/۶
غیردیابتی	غیردیابتی	۶۳/۵±۸/۴	۵۲/۲±۷/۷	۵۱/۴±۶/۵	۵۰/۰±۵/۲
غیردیابتی	غیردیابتی	۱۱۹/۶±۱۸/۹	۸۹/۵±۱۴/۲	۷۶/۸±۱۰/۷	۷۸/۲±۱۲/۶*
غیردیابتی	غیردیابتی	۱۱۳/۶±۱۷/۲	۱۰۳/۸±۱۴/۹	۷۱/۱±۱۰/۵	۷۱/۲±۱۰/۴*
غیردیابتی	غیردیابتی	۸۵/۵±۱۱/۵	۷۱/۱±۱۰/۵	۷۰/۸±۹/۴*	۷۱/۲±۱۰/۴*

* تفاوت معنی‌دار نسبت به گروه کنترل مربوطه ($p < 0.05$)

جدول ۲: مقایسه میزان آب و غذای مصرفی، حجم ادرار ۲۴ ساعته و وزن در گروه رت‌های دیابتی و غیر دیابتی دریافت‌کننده دوزهای مختلف چالکون

متغیر	گروه	کنترل	دوز ۲	دوز ۸	دوز ۱۶	دوز ۲۲
آب مصرفی	دیابتی	۹۸/۰±۱۱/۳ ^a	۷۶/۳±۸/۸ ^{ab}	۶۳/۱±۷/۱ ^{ab}	۵۹/۵±۸/۴ ^{abc}	۶۲/۶±۹/۷ ^{ab}
(میلی لیتر)	غیر دیابتی	۳۴/۵±۴/۸	۳۰/۱±۳/۹	۲۲/۳±۴/۳	۲۳/۳±۵/۱	۲۱/۸±۴/۵
حجم ادرار	دیابتی	۷۲/۶±۸/۳ ^a	۵۰/۵±۵/۶ ^{ab}	۴۱/۸±۴/۹ ^{ab}	۳۷/۱±۳/۶ ^{abc}	۳۵/۳±۴/۱ ^{abc}
(میلی لیتر)	غیر دیابتی	۱۷/۲±۲/۷	۱۵/۶±۱/۹	۱۵/۳±۱/۶	۱۴/۸±۱/۹	۱۵/۰±۲/۱
غذای مصرفی	دیابتی	۳۱/۸±۳/۵ ^a	۲۶/۶±۴/۱	۲۱/۳±۳/۶ ^b	۲۲/۰±۲/۵ ^b	۲۱/۱±۲/۶ ^b
(گرم)	غیر دیابتی	۲۲/۲±۲/۷	۱۸/۶±۲/۷	۱۵/۰±۲/۳ ^a	۱۵/۰±۲/۵ ^a	۱۵/۳±۲/۴ ^a
وزن	دیابتی	۲۰/۶/۳±۱۳/۱ ^a	۱۹/۱/۱±۱۱/۹ ^a	۱۸/۴/۸±۱۱/۳ ^{ab}	۱۸/۱/۶±۹/۳ ^{ab}	۱۷/۹/۳±۸/۲ ^{ab}
(گرم)	غیر دیابتی	۲۴/۰/۱±۱۵/۸	۲۳/۱/۱±۱۵/۴	۲۲/۲/۳±۱۲/۳	۲۱/۸/۶±۱۴/۵ ^a	۲۱/۷/۱±۱۱/۳ ^a

(a) تفاوت معنی‌دار نسبت به گروه کنترل غیر دیابتی (b) تفاوت معنی‌دار نسبت به دوز ۲ (c) تفاوت معنی‌دار نسبت به دوز ۸

شد. محتمل است که این کاهش قند خون به دنبال مهار

آلfa آمیلاز اتفاق افتاده باشد که با مهار آنزیم و کاهش هضم و جذب مواد نشاسته‌ای موجب کاهش قند خون شده باشد(۶ و ۵). علاوه بر این چالکون و مشتقات آن با تحریک میزان برداشت گلوکز از خون، هم‌چنین با تحریک سنتز گلیکوژن و فسفوپریلاسیون رسپتور انسولین در بافت‌ها، رفتاری مثل انسولین تقلید می‌کنند(۱۵-۱۲).

نتایج مطالعه حاضر نشان داد، بعد از تزریق استریپتوزوتوسین، سطح سرمی انسولین در رت‌های دیابتی در مقایسه با رت‌های غیر دیابتی به طور معنی‌داری کاهش داشت. در گروه‌های کنترل دیابتی و غیر دیابتی، در طول دوره آزمایش سطح سرمی انسولین تقریباً ثابت بود، اما در گروه‌های آزمایشی دیابتی و غیر دیابتی در سطح دوره سطح سرمی انسولین آنها به طور معنی‌داری کاهش داشت. این کاهش میزان انسولین می‌تواند به دنبال کاهش میزان

بحث و نتیجه‌گیری

دیابت یکی از گستردده‌ترین بیماری‌های متابولیکی در جهان به شمار می‌رود. بنابر گزارش آمار سازمان بهداشت جهانی، در سال ۲۰۰۰ ۱۷۱ میلیون نفر به دیابت مبتلا بودند و تا سال ۲۰۳۰ این میزان به ۳۶۶ میلیون نفر افزایش می‌یابد(۱۸). هدف از این مطالعه بررسی تأثیر ترانس چالکون بر فعالیت آنزیم آلفا آمیلان، میزان قند خون و لیپیدها در رت‌های دیابتی و غیر دیابتی بود.

نتایج این مطالعه نشان داد، چالکون موجب کاهش فعالیت آلفا آمیلان در رت‌های دیابتی و غیر دیابتی می‌شود. در گروه رت‌های دیابتی و غیر دیابتی تغییرات تقریباً الگوی یکسانی داشتند. این مشاهدات با یافته‌های دیگر محققان هم خوانی دارد(۱۷ و ۱۲، ۱۶، ۱۱). در این مطالعه با اعمال چالکون کاهش معنی‌داری در میزان قند خون گروه‌های آزمایش نسبت به گروه‌های کنترل مشاهده

هیدرولیز چربی در بافت چربی و کبد می‌گردد(۸-۱۰). بر اساس نتایج مطالعه حاضر در هر دو گروه رت‌های دیابتی و غیر دیابتی متناسب با دوز دریافتی، میزان غذای مصرفی کاهش یافته است. به لحاظ وزن نیز با اعمال چالکون، تغییرات تقریباً مشابه تغییرات غذای مصرفی اتفاق می‌افتد. به دنبال کاهش غذای مصرفی کاهش وزن ایجاد شده است. در مورد گروه رت‌های دیابتی این کاهش وزن نتیجه دیابتی شدن و تأثیر دارو است، در حالی که در گروه رت‌های سالم کاهش وزن تنها نتیجه تأثیر دارو است. این مشاهدها با نتایج تحقیقاتی دیگر محققان که تأثیر داروهای کاهنده میزان قند خون را بررسی نمودند در یک راستا است(۲۱ و ۲۲). در گروه کنترل دیابتی نسبت به گروه کنترل غیردیابتی، میزان آب مصرفی و حجم ادرار به طور معنی‌داری افزایش داشت. در گروه رت‌های دیابتی تقریباً متناسب با دوز دارو، آب مصرفی و حجم ادرار کاهش یافت، اما در گروه رت‌های غیردیابتی تغییر معنی‌داری مشاهده نشد. این یافته‌ها شبیه یافته‌هایی است که در آنها محققین تأثیر داروهای کاهنده قند خون را بررسی نمودند(۲۲ و ۲۱).

از این مطالعه می‌توان چنین نتیجه‌گیری نمود که ترانس چالکون می‌تواند به عنوان یک ساختار پایه در طراحی دارو برای درمان چاقی و دیابت مورد استفاده قرار گیرد. پیشنهاد می‌شود این ترکیب به عنوان پایه، با اضافه کردن گروه‌هایی مثل هیدرولیزید در جاهای مختلف اثر مهاری این ترکیب بر آنزیم آلفا

قند خون اتفاق افتاده باشد و یا ممکن است با توجه به نتایج حاصل از تحقیقات دیگر محققین مربوط به این خصوصیت باشد که چالکون و مشتقان آن با فسفریلاسیون رسپتور انسولین رفتاری مثل انسولین تقاید می‌کنند و میزان انسولین را کاهش می‌دهند(۱۵-۱۶).

معاقب دیابت در رت‌ها اختلالاتی در متابولیسم لیپیدها اتفاق می‌افتد. در گروه کنترل دیابتی در مقایسه با گروه کنترل غیر دیابتی سطح سرمی کلسترول، تری گلیسرید، C-VLDL و ولیپو پروتئین با دانسیتی پایین افزایش داشت، اما لیپوپروتئین با دانسیتی بالا کاهش نشان می‌دهد. این نتایج مشاهده شده با نتایج محققین دیگر هم خوانی دارد(۲۰ و ۲۱). در هر دو گروه رت‌های دیابتی و غیر دیابتی تقریباً متناسب با دوز تزریقی متابولیسم لیپیدها بهبود می‌یابد. این مشاهدات با توجه به نتایج تحقیقاتی محققین قابل توجیه است، به گونه‌ای که در بررسی‌ها آمده است فلاونوئیدها در کاهش لیپیدها سرمی از جمله؛ کاهش کلسترول، تری گلیسرید و ولیپو پروتئین با دانسیتی پایین نقش دارند. فلاونوئیدها از جمله چالکون و مشتقان آن با مهار آنزیم هیدرولیزی متیل گلوتاریل کوآ ردوکتاز میزان سنتز کلسترول را کاهش می‌دهند و از طریق افزایش گلوكاگون موجب افزایش AMP حلقوی و کاهش چربی‌ها می‌شوند. فلاونوئیدها از طریق مهار آنزیم فسفودی استراز و کاهش تجزیه AMP حلقوی موجب

آمیلارز بررسی شود. داروی استریپتووزوتوسین به شدت مخرب است و علاوه بر ازکار انداختن سلول‌های بتای پانکراس به احتمال زیاد عوارض مهلك دیگری نیز دارد که تقریباً تأثیر آن برکبد حتمی است، پس پیشنهادمی‌شود برای دیابتی کردن رت‌ها از داروهای ملایم‌تر و اختصاصی‌تر استفاده شود.

تقدیر و تشکر

از کلیه کارکنان مرکز سرم‌سازی حصارک کرج، کارکنان مجتمع آزمایشگاهی رازی دانشگاه علوم و تحقیقات تهران، کارکنان مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران و کارکنان بیمارستان شریعتی و مرکز قلب تهران که در انجام این پروژه تحقیقاتی مارا یاری نمودند، تقدیر و تشکر می‌نماییم.

The Effect of Trans-Chalcone on Amylase Activity, Blood Glucose and Lipid Levels in Diabetic and Non Diabetic Rats

ABSTRACT:

Najafian M^{*},
Ebrahim-Habibi A^{**},
Yaghmaei P^{***},
Parivar K^{****},
Larijani B^{****}.

*Assistant Professor of Biochemistry,
Department of Biology, Islamic azad
University, Jahrom Branch, Fars, Iran

** Assistant Professor of Biochemistry,
Endocrinology and Metabolism
Research Center, Tehran University
of Medical Sciences, Tehran, Iran.

*** Associate Professor of Phisiology,
Olum va tahgighat Branch Islamic
azad University, Tehran, Iran.

**** Professor of Biology, Department
of Biology, Olum va Tahgighat
Branch Islamic azad University,
Tehran, Iran.

***** Professor of Endocrinology and
Metabolism, Endocrinology and
Metabolism Research Center, Tehran
University of Medical Sciences,
Tehran, Iran.

Received: 16/10/2010

Accepted: 21/12/2010

Corresponding Author: Najafian M
Email: mn.najafian@yahoo.com

Introduction & Objective: Alpha amylase is the most important decomposing enzyme in starch. Digestion and absorption of starch in the intestine can be prevented and also the blood sugar levels can be controlled by restrain and control of alpha amylase. The aim of this study was to evaluate the effect of trans-chalcone on amylase activity, blood glucose and lipid levels in diabetic and non diabetic rats.

Materials & Methods: This experimental study was conducted in 1388 at Tehran University of Medical Sciences. Sixty rats were randomly divided to ten equal groups: non diabetic control, diabetic control, four non diabetic experiments and four diabetic experiments. Control groups received grape seed oil and experimental groups received 2, 8, 16 and 32 mg/kg of body weight in a period of 24 days with a gastric cannula. Blood sugar, every two days, serum insulin levels in days 0, 12, and 24 and at the end of the experiment, lipoproteins and alpha amylase activity were measured. The data were analyzed by one way analysis of variance, ANOVA, followed by Turkey's test with SPSS soft ware.

Results: On average Chalcone reduced 25.5% of blood sugar in normal and diabetic rats. IT also decreased the serum insulin level. On average, chalcone decreased 34.9% of alpha amylase activity in normal and diabetic rats. Following disturbances in lipids metabolism caused by diabetes, this drug improved lipoproteins metabolism and reduced water, food and urine volume.

Conclusion: This study shows that trans-Chalcone reduces blood sugar and body weight via inhibition of alpha amylase. Moreover, improvement of lipoprotein metabolism may happen via the inhibitory effect of this drug on hydroxyl methyl glutaryl - COA reductase and phosphodiesterase.

Key Words: Alpha Amylase, Blood Sugar, Lipoprotein, Insulin

REFERENCES:

- 1.Rebolledo OR, actis Dato SM. Postprandial hyperglycemia and hyperlipidemia-generated glycoxidative stress:its contribution to the pathogenesis of diabetes complications. *Eur Rev Med Pharmacol Sci* 2005; 9(4):191-208 .
- 2.Boyer PD.The enzyme,academic. Press1960; 1: 314.
- 3.Minami Y, Kenjiro T, Takamatsu K, Matsouka T. Inhibition of α -amylase and α -glucosidase by flavonoids. *J Nutr Sci Vitaminol* 2005; 52:149-53.
- 4.Franco OL, Rigden DL, Melo FR, Grossi-de-sa MF. Plant α -amylase inhibitors and their interaction with insect α -amylases. Structure , function and potential crop protection. *Eur J Biochem* 2002; 3: 269397-412 .
- 5.Tadera K, Minami Y, Takamatsu K, Matsuoka T. Inhibition of alpha glucosidase and alpha-amylase by flavonoids.*J Nutr.Sci.Vitaminol* 2006; 52: 149-53
- 6.Lo Piparo E, Scheib H, Frei N, Williamson G, Grigorov M, Chou CJ. Flavonoids for controlling starch digestion: structural requirements for inhibiting human alpha-amylase. *J Med Chem* 2008; 51(12):3555-3561.
- 7.Nijveldt RJ, van Nood E, van Hoorn DE, Boelens PG, van Norren K, van Leeuwen Pa. Flavonoids: a review of probable mechanisms of action and potential applications. *am J Clin Nutr*2001; 74(4):418-25.
- 8.Sharma B, Balomajumder C, Roy P. Hypoglycemic and hypolipidemic effects of flavonoid rich extract from Eugenia jambolana seeds on streptozotocin induced diabetic rats. *Food Chem Toxicol* 2008; 46(7): 2376-83.
- 9.aslan M, Orhan DD, Orhan N, Sezik E, Yesilada E. A study of antidiabetic and antioxidant effects of Helichrysum graveoens capitulums in streptozotocin-induced diabetic rats. *J Med Food* 2007; 10(2): 396-400.
- 10.Li W, Dai RJ, Yu YH, Li L, Wu CM, Luan WW, etal. Antihyperglycemic effect of Cephaelotaxus sinensis leaves and GLUT-4 translocation facilitating activity of its flavonoid constituents. *Biol Pharm Bull* 2007; 30(6):1123-9.
- 11.Verhoeven ME, Bovy A, Collins G, Muir S, Robinson S, de Vos CH, Colliver S. Increasing antioxidant levels in tomatoes through modification of the flavonoid biosynthetic pathway. *J Exp Bot* 2002; 53(377): 2099-106.
- 12.Ferrer JL, Austin MB, Stewart C, Noel JP. Structure and function of enzymes involved in the biosynthesis of phenylpropanoids. *Plant Physiol Biochem* 2008; 46(3): 356-70.
- 13.Kannappan S, Jayaraman T, Rajasekar P, Ravichandran MK, anuradha CV. Cinnamon bark extract improves glucose metabolism and lipid profile in the fructose-fed rat. *Singapore Med J* 2006; 47(10):858 .
- 14.Jarvill-Taylor KJ, Anderson RA, Graves DJ. A hydroxy chalcone derived from cinnamon functions as a mimetic for insulin in 3T3-L1 adipocytes. *J Acn* 2001; 20: 327-36.
- 15.Kimberly L, Pharm D, Melissa CJ, Pharm DB. Complementary and alternative medicines for the treatment of diabetes. *Journal of Pharmacy Practice* 2009; 000. 00: 1-7.
- 16.Elena Lo, Holger S, Nathalie F, Gary W, Martin G, Chieh JC. Flavonoids for controlling starch digestion : structural requirements for inhibiting human α -amylase. *J Med Chem* 2008; 51: 3555-61.
- 17.Howard BV, Kritchevsky D. Phytochemicals and cardiovascular disease: a statement for healthcare professionals from the American Heart association. *Circulation* 1997 95: 2591-93 .
- 18.Abdul Rahim AJ. Effects of cinnamon on blood glucose and lipids levels in diabetic patients. *African Journal of Biochemistry Research* 2009; 3(5): 181-4 .
- 19.EL-Sayed M EL-Sayed, Osama M abo-Salem, Hamdy AA, Ahmed M M. Potential antidiabetic and hypolipidemic effects of propolis extract in streptozotocin-induced diabetic rats. *Pak J Pharm Sci* 2009; 22(2):168-74.
- 20.Ramu S, Shanmuganathan R, Mambakkam K, Ravichandran M, Carani V. Preventive action of food seasoning spices mixture on fructose-induced lipid abnormalities . *Asia Pac J Clin Nutr* 2005;14(4): 420-7.
- 21.Tormo MA, Gil-Exojo I, Romero de Tejada A, Campillo JE. Hypoglycaemic and anorexigenic activities of an α -amylase inhibitor from white kidney beans (*Phaseolus vulgaris*) in Wistar rats. *Br J Nutr* 2004; 92: 785-90.
- 22.Yaghmaei P, Parivar K , Niksereshet F , Amini S , Masoudi A , Amini E . Pancreatic protective effects of sodium tungstate in streptozotocin-induced diabetic rats . *Diabetes & Metabolic Syndrome* 2008; 2: 259-65.